

Enheten för människa och omgivning
Kristian Hansson, 010-730 9885
arbetsmiljoverket@av.se

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Arbetsmiljöverkets yttrande över promemorian

Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket ser positivt på att barns och ungas rätt till utbildning tillgodoses även när de är intagna i kriminalvårdsanstalt men yrkar på ytterligare utredning av de föreslagna åtgärderna.

Arbetsmiljöverket bedömer att promemorian i otillräcklig grad belyser de krav som följer av arbetsmiljölagen samt de risker som är förenade med att bedriva utbildning för barn och unga i kriminalvårdsmiljö. Det finns påtagliga risker kopplade till kapacitet, kompetens och arbetsmiljö för såväl elever som personal. Arbetsmiljöverket anser att dessa aspekter behöver tydliggöras och beaktas i högre utsträckning.

Elevernas arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket vill särskilt framhålla att elever som genomgår utbildning omfattas av arbetsmiljölagen (1977:1160). Detta gäller även när utbildningen bedrivs inom Kriminalvårdens verksamhet. Utbildningsmiljön ska därmed vara säker, ändamålsenlig och anpassad till elevernas ålder, mognad och förutsättningar, samt utformas så att risker för ohälsa och olycksfall förebyggs.

Myndigheten bedömer att promemorian inte tillräckligt tydliggör hur kraven enligt arbetsmiljölagen ska säkerställas i praktiken, särskilt i miljöer som i grunden är utformade för kriminalvård och inte för undervisning av barn. Det finns en risk för att elevernas fysiska och psykosociala arbetsmiljö inte fullt ut kan tillgodoses om ansvar, resurser och tillsyn inte klargörs.

Kapacitet och organisatoriska förutsättningar

Arbetsmiljöverket konstaterar att det finns frågetecken kring i vilken utsträckning Kriminalvårdens verksamhet är dimensionerad för att bedriva skolverksamhet för barn och unga i den omfattning som förslaget förutsätter. Utbildning för frihetsberövade barn ställer höga krav på lokaler, bemanning, tillsyn och kontinuitet. Bristande kapacitet kan leda till otrygga utbildningssituationer, inställd undervisning och ökad belastning på personalen och elever vilket innebär risker ur arbetsmiljöperspektiv.

Kompetens för arbete med barn och unga

Arbetsmiljöverket vill betona att undervisning av frihetsberövade barn och unga kräver särskild kompetens. Detta omfattar kunskap om barns utveckling, psykisk ohälsa, trauma och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt förmåga att arbeta förebyggande med risker i utbildningsmiljön. Arbetsmiljöverket bedömer att promemorian i begränsad utsträckning behandlar behovet av sådan kompetens och det stöd som krävs för att personalen ska kunna utföra sitt arbete på ett säkert och hållbart sätt.

Barnrättsperspektivet

Arbetsmiljöverket vill framhålla att barnkonventionen är svensk lag och att barnets bästa ska vara en primär övervägning. En utbildning som bedrivs i miljöer som inte är anpassade för barn riskerar att påverka både barnets rätt till utveckling och en god arbetsmiljö. Dessa risker behöver i större utsträckning analyseras och förebyggas.

Avslutande synpunkt

Arbetsmiljöverket anser att förslaget förutsätter tydligare reglering av ansvar samt långsiktiga satsningar på kapacitet, kompetens och arbetsmiljö. Utan sådana förutsättningar finns risk för att kraven i arbetsmiljölagen och barnkonventionen inte fullt ut kan uppfyllas.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Lars Lööw. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Darin Isaksson deltagit. Föredragande har varit Kristian Hansson.

Lars Lööw

Kristian Hansson

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet